

Arbejdsskader og ansættelsesret

Kursuskatalog 2020

Indholdsfortegnelse

Praktiske oplysninger	6
Arbejdsskadekurser 2020	8
Introduktion til arbejdsskader	8
Psykiske arbejdsskader	9
Arbejdsskadesikringsloven	10
Grundlæggende erstatningsret	11
Nyt om arbejdsskader	12
Kroppens reaktion på fysiske belastninger	13
Årslønfastsættelse	14
Midlertidigt og varigt erhvervsevnetab	15
Årsagssammenhæng og forværring	16
Kursusoversigt over arbejdsskadekurser	17
Ansættelseskurser 2020	20
Grundlæggende ansættelsesret 1	20
Grundlæggende ansættelsesret 2	21
Grundregler i det fagretlige system	22
Lønmodtagernes Garantifond (LG)	
– sagsbehandling ved konkurs m.v. for begyndere	23
Ansættelsesretlige nyheder	24
Rådgiveransvar	25
Kursusoversigt over ansættelsesretskurser	26

Velkommen på kursus

3F har brug for dygtige medarbejdere for at kunne løse de mange store og små opgaver, som dagligt skal klares på de lokale fagforeningskontorer.

3F's Juridiske Sekretariat udbyder en række kurser på arbejdsskadeområdet og kurser i ansættelsesret for faglige sekretærer. Kurserne er for medarbejdere på 3F's lokale fagforeningskontorer.

Kurserne er tilrettelagt ud fra vores kendskab til, hvilket uddannelsesbehov medarbejderne har. Derfor er kurserne under løbende udvikling og bliver hele tiden justeret i overensstemmelse med beslutningerne om 3F's kerneopgaver og ændringerne af lovgivning og retspraksis.

Formålet med kurserne er at understøtte arbejdet på de lokale fagforeningskontorer. Har du forslag til ændring af kurserne eller til helt nye kurser, vil vi naturligvis meget gerne høre fra dig.

Jena Juul Holm
Sekretariatsleder
Advokat (H)

Ulla Sørensen
Politisk ansvarlig

Praktiske oplysninger

3F Juridisk Sekretariat
Kampmannsgade 4
1790 København V
Tlf. 70 300 300

Kursuskoordinator: Annette Hower

Tilmelding – Tilmelding sker gennem FIU, Fagbevægelsens Interne Uddannelser.

Deltagerforudsætninger – Forventningerne til deltagerne fremgår af kursusbeskrivelsen for de enkelte kurser. Hvor deltagelse forudsætter forudgående deltagelse på et eller flere andre kurser, forventes dette respekteret, medmindre deltagerne har viden og erfaring, der svarer til udgangspunktet for deltagelse på det pågældende kursus.

Deltagerbetaling – Kurserne er gratis. Forbundet betaler undervisningen, ophold og forplejning. Forbundet betaler ikke tilskud til løn og rejseudgifter.

Undervisningen – Ved internatkurser begynder undervisningen den første dag kl. 11.00 og slutter den sidste dag kl. 16.00. Ved eksternatkurser begynder undervisningen kl. 10.00 og slutter kl. 16.00. Det forventes, at deltagerne er til stede under hele kurset. Undervisningsmateriale udleveres på kurset. Efter kurset uddeles kursusbevis.

Undervisere – Undervisningen på kurserne varetages af advokater fra 3F's Juridiske Sekretariat. På enkelte af kurserne deltager særlige gæsteundervisere.

Arbejdsskadekurser 2020

Introduktion til arbejdsskader

Underviser: Peter Sejersen og Jena Juul Holm

Sted: Langsøhus

Dato: 3. februar–7. februar 2020

FIU-nr. 2301-20-00-06

Det kan du forvente — Du får grundlæggende kendskab til de forskellige erstatningsregler. Kurset vil sætte dig i stand til at identificere de mest almindelige problemstillinger, en sag kan indeholde. Du kan vejlede medlemmerne om de vigtigste erstatningsregler og om arbejdsskadesagens forløb. Kurset vil sætte dig i stand til at søge informationer om lovgivning, domme, afgørelser og administrativ praksis. Endvidere bliver samarbejdet mellem afdelingerne og Juridisk Sekretariat behandlet.

Hvem er målgruppen — Nye arbejdsskadesagsbehandlere, det vil sige arbejdsskadesagsbehandlere med mindre end 2 års erfaring i 3F.

Du vil beskæftige dig med

- De erstatningsretlige regler og den ansvarlige skadevolder, herunder regler om bevisbyrde
- Forholdet mellem erstatningslovene
- Arbejdsskadesikringsloven, herunder anmeldelse af arbejdsskader og sagsbehandlingen ved Arbejdsmarkedets Erhvervssikring
- Erstatningsansvarsloven
- Forældelse
- Oplysning af sagen og sagsanlæg
- Samarbejdet mellem afdelingerne og Juridisk Sekretariat.

Psykiske arbejdsskader

Underviser: Rasmus Larsen
Sted: 3F Fredericia
Dato: 27. januar 2020
FIU-nr. 2301-20-00-07

Det kan du forvente – Du får grundlæggende kendskab til arbejdsskademyndighedernes praksis for anerkendelse af psykiske skader på grund af ulykker og erhvervssygdomme, herunder skader som skyldes traumatiske oplevelser, vold og trusler, stress, mobning, chikane og seksuel chikane. Du får endvidere grundlæggende kendskab til, hvornår det er muligt at gøre arbejdsgiveren erstatningsansvarlig for den psykiske skade. Der vil blive taget udgangspunkt i konkrete afgørelser fra arbejdsskademyndighederne og domme fra de almindelige domstole.

Hvem er målgruppen – Alle arbejdsskadesbehandlere

Du vil beskæftige dig med

- Reglerne, der regulerer psykiske arbejdsskader
- Traumatiske hændelser og andre pludselige psykiske påvirkninger
- Stress, herunder stor arbejdsmængde, mange arbejdstimer og arbejdets tilrettelæggelse
- Mobning og chikane, herunder seksuel chikane

Arbejdsskadesikringsloven

Underviser: Claus Hanghøj og Rasmus Larsen

Sted: Smålandshavet

Dato: 23. marts–25. marts 2020

FIU-nr. 2301-20-00-01

Det kan du forvente – Du får grundlæggende kendskab til arbejdsskadesikringslovens arbejdsskadebegreber og reglerne for fastsættelse af godtgørelse og erstatning. Kurset vil sætte dig i stand til at vurdere Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelser med henblik på at vejlede medlemmerne om eventuel klage. Endvidere bliver samarbejdet mellem afdelingerne og Juridisk Sekretariat behandlet.

Hvem er målgruppen – Alle arbejdsskadesagsbehandlere.

Du vil beskæftige dig med

- Arbejdsulykker
- Erhvervssygdomme, herunder erhvervssygdomslisten og erhvervssygdomsudvalget
- Undersøgelses- og behandlingsudgifter
- Varigt mén, herunder den vejledende méntabel
- Erhvervsevnetab, herunder årslønsfastsættelse
- Forudbestående og konkurrerende lidelser
- Oplysning af sagen og sagsanlæg
- Samarbejdet mellem afdelingerne og Juridisk Sekretariat

Grundlæggende erstatningsret

Underviser: David Østervig Lindgaard
Sted: Rørvig Centret
Dato: 21. september–23. september 2020
FIU-nr. 2301-20-00-02

Det kan du forvente – Du får et grundlæggende kendskab til de almindelige erstatningsretlige betingelser med særlig fokus på den ansvarlige skadevolder.

På kurset får du en udførlig introduktion til de grundlæggende erstatningsretlige betingelser for, at der kan rejses krav mod en skadevolder. Herudover vil vi gennemgå de mest almindelige problemstillinger i forbindelse med identifikation af rette skadevolder.

På kurset får du også en grundig gennemgang af de forskellige erstatningskrav efter erstatningsansvarsloven og lærer, både hvornår skadelidte har krav på de enkelte ydelser, og hvordan erstatningsposterne beregnes.

Endelig vil kontakten mellem afdeling og Juridisk Sekretariat i forbindelse med erstatningssager også blive behandlet.

Hvem er målgruppen – Alle arbejds-skadesagsbehandlere.

Du vil beskæftige dig med

- Hvornår kan der rejses erstatningskrav
- Ansvarsgrundlag/ansvarsvurdering (culpa, objektivt ansvar)
- Ansvarssubjektet – hvem kan gøres ansvarlig
- Erstatningskrav – hvilke kan rejses efter erstatningsansvarsloven
- Egen skyld
- Passivitet og forældelse
- Sagens undersøgelse og oplysning
- Bevisbyrderegler
- Samarbejde mellem afdeling og Juridisk Sekretariat

Nyt om arbejdsskader

Underviser: Bjørn Elling
Sted: 3F Fredericia
Dato: 30. april 2020
FIU-nr. 2301-20-00-08

Det kan du forvente – Du får en gennemgang af den nyeste lovgivning, afgørelser, domme og administrativ praksis af væsentlig betydning for arbejdsskadeområdet. Der bliver især lagt vægt på de ændringer, der kan have særlig betydning for 3F's medlemmer. Kurset afholdes en gang om året, og du kan med fordel deltage i kurset hvert år, hvis du ønsker at holde din viden ved lige.

Hvem er målgruppen – Alle arbejdsskadesagsbehandlere.

Du vil beskæftige dig med

- Ny lovgivning
- Nye afgørelser og domme
- Ny administrativ praksis
- Udviklingstendenser indenfor arbejdsskadeområdet og forsikringsområdet

Kroppens reaktion på fysiske belastninger

Underviser: David Østervig Lindgaard og Ann Kryger

Sted: 3F Fredericia

Dato: 4. maj 2020

FIU-nr. 2301-20-00-12

Det kan du forvente – Du får grundlæggende kendskab til kroppens opbygning og funktion, og hvordan arbejdet belaster de enkelte dele af kroppen. Kurset giver dig en forståelse af, hvad det vil sige, at en hændelse eller arbejdsmæssig belastning ikke er egnet til at medføre en bestemt skade.

Hvem er målgruppen – Alle arbejdsskadesagsbehandlere.

Du vil beskæftige dig med

- Gennemgang af kroppens opbygning og funktion
- Nakke, skuldre, arme, hænder, ryg, ben og knæ
- Erhvervssygdomme og Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings praksis
- Retslægerådet

Årslønsfastsættelse

Underviser: Bjørn Elling
Sted: 3F Fredericia
Dato: 8. juni 2020
FIU-nr. 2301-20-00-13

Det kan du forvente – Årslønnen spiller en afgørende rolle ved fastsættelse af medlemmets erhvervsevnetab og dermed grundlaget for medlemmets fremtidige forsørgelse. Derfor er det vigtigt, at årslønnen er opgjort korrekt. Du får en udførlig gennemgang af lovgivningen og arbejdsskademyndighedernes praksis for fastsættelse af årslønnen i arbejdsskadesager. Herudover får du indblik i de mest almindelige fejl og faldgruber, når årslønnen skal fastsættes.

Hvem er målgruppen – Alle arbejdsskadesagsbehandlere.

Du vil beskæftige dig med

- Lovgivningen
- Arbejdsskademyndighedernes praksis
- Kammeradvokatens undersøgelse
- Overenskomster og lønstatistikker
- Arbejdsskadesagens årsløn og ansvarssagen

Midlertidigt og varigt erhvervsevnetab

Underviser: Bjørn Elling
Sted: 3F Fredericia
Dato: 1. september 2020
FIU-nr. 2301-20-00-14

Det kan du forvente – Du får en udførlig gennemgang af lovgivning og praksis om fastsættelse af midlertidigt og varigt erhvervsevnetab. Hvornår kan der træffes afgørelse, og hvordan fastsættes årslønnen og erhvervsevnetabsprocenten? Der bliver endvidere lejlighed til at udveksle erfaringer med de andre afdelinger.

Hvem er målgruppen – Alle arbejds-skadesagsbehandlere.

Du vil beskæftige dig med

- Arbejdsmarkedets Erhvervssikringsorganisation
- Formelle kriterier
- Tilkendelses- og virkningstidspunkt
- Årslønsfastsættelse, herunder skattefri efterlønspræmier
- Erhvervsevnetabsprocent
- Klage og genoptagelse
- Beregningstekniske forhold

Årsagssammenhæng og forværring

Underviser: Claus Hanghøj
Sted: 3F Fredericia
Dato: 27. oktober 2020
FIU-nr.: 2301-20-00-15

Det kan du forvente – Du får en udførlig gennemgang af begrebet juridisk årsagssammenhæng og de bevismæssige krav, herunder særligt ved forværring af forudbestående lidelse. Lovgivning og praksis om fradrag i godtgørelsen og erstatningen for forudbestående og konkurrerende lidelser gennemgås. Hvad er forudbestående og konkurrerende lidelser, og hvad er afgørende for, om der skal ske fradrag i godtgørelsen og erstatningen? Der bliver endvidere lejlighed til at udveksle erfaringer med de andre afdelinger.

Hvem er målgruppen – Alle arbejdsskadesagsbehandlere.

Du vil beskæftige dig med

- Begrebet årsagssammenhæng i juridisk og medicinsk forstand
- Højesterets praksis om erstatning for forværring
- Det nye ulykkesbegreb og forbigående gener
- Arbejdsskadesikringslovens formodningsregel
- Lidelser, der var til stede før skaden, og lidelser, der er tilstået efter skaden
- Når følgerne af skaden bliver værre på grund af forudbestående eller konkurrerende lidelser
- Prognosen for, at den forudbestående eller konkurrerende lidelse bliver symptomgivende

Kursusoversigt over arbejdsskadekurser

Kursusnavn	Dato	Sted	FIU-nr.
Introduktion til arbejdsskader	3.-7. februar 2020	Langsøhus	2301-20-00-06
Psykiske arbejdsskader	27. januar 2020	3F Fredericia	2301-20-00-07
Arbejdsskadesikringsloven	23.-25. marts 2020	Smålandshavet	2301-20-00-01
Grundlæggende erstatningsret	21. – 23. september 2020	Rørvig Centret	2301-20-00-02
Nyt om arbejdsskader	30. april 2020	3F Fredericia	2301-20-00-08
Kroppens reaktion på fysiske belastninger	4. maj 2020	3F Fredericia	2301-20-00-12
Årslønfastsættelse	8. juni 2020	3F Fredericia	2301-20-00-13
Midlertidigt og varigt erhvervsevnetab	1. september 2020	3F Fredericia	2301-20-00-14
Årsagssammenhæng og forværring	27. oktober 2020	3F Fredericia	2301-20-00-15

Ansættelseskurser 2020

Grundlæggende ansættelsesret 1

Underviser: Helle Sønderkov Sørensen og Linda Rudolph Greisen

Sted: Smålandshavet

Dato: 2. marts–3. marts 2020

FIU-nr. 2301-20-00-03

Det kan du forvente – Deltager du på begge kurser i Grundlæggende Ansættelsesret, får du et grundlæggende kendskab til ansættelsesretten. Det er en fordel, men bestemt ikke en forudsætning, at du deltager på begge kurser. Kurserne sætter fokus på udvalgte, vigtige regelsæt, der har betydning på det ansættelsesretlige område, og som er afgørende for rådgivning af medlemmer i forhold til deres ansættelsesforhold.

Målgruppen – Kurset henvender sig til faglige medarbejdere og valgte, der arbejder med ansættelsesret, og som ønsker at få eller genopfriske basale og vigtige ansættelsesretlige regler.

Du vil beskæftige dig med

- Forskelsbehandling
- Forskellige ansættelsesformer (funktionærer, overenskomstansatte, elever, vikarer, deltid, tidsbegrænset ansatte, ansatte på ikke-overenskomstdækkede områder)
- Ferieloven
- Ansættelsesbeviser

Grundlæggende ansættelsesret 2

Underviser: Rie Matilde Bjørkmann
Sted: Laugesens Have
Dato: 20. april–21. april 2020
FIU-nr. 2301-20-00-04

Det kan du forvente – Deltager du på begge kurser i Grundlæggende Ansættelsesret, får du et grundlæggende kendskab til ansættelsesretten. Det er en fordel, men bestemt ikke en forudsætning, at du deltager på begge kurser. Kurserne sætter fokus på udvalgte, vigtige regelsæt, der har betydning på det ansættelsesretlige område, og som er afgørende for rådgivning af medlemmer i forhold til deres ansættelsesforhold.

Målgruppen – Kurset henvender sig til faglige medarbejdere og valgte, der arbejder med ansættelsesret, og som ønsker at få eller genopfriske basale og vigtige ansættelsesretlige regler.

Du vil beskæftige dig med

- Virksomhedsoverdragelse
- Arbejdstidsloven
- Ligebehandling (afskedigelse og seksuel chikane)
- Sygdom

Grundregler i det fagretlige system

Underviser: Per Lehmann og Flemming Grønsund

Sted: Smålandshavet

Dato: 11. maj–13. maj 2020

FIU-nr. 2301-20-00-05

Det kan du forvente – Du får et overordnet kendskab til arbejdsretten og det fagretlige system. Kurset sætter fokus på udvalgte, vigtige emner, der gør dig i stand til at identificere væsentlige fagretlige problemstillinger. Du vil opnå viden om, hvordan man viderefører sager i det fagretlige system.

Hvem er målgruppen – Kurset henvender sig til faglige medarbejdere og valgte, som ønsker at få overordnet kendskab til eller genopfriske basale og vigtige fagretlige regler.

Du vil beskæftige dig med

- Hovedaftalen, arbejdsretsloven, normen, herunder dine muligheder for at kræve forhandling
- Indgåelse og frigørelse af overenskomst
- Andre forhold der regulerer lønmodtagernes retsstilling på arbejdsmarkedet
- Hvordan og hvor de enkelte sager behandles
- Hvad må de tillidsvalgte og afdelingen
- Dine muligheder i afskedigelsessager og i andre fagretlige sager

Lønmodtagernes Garantifond (LG) – sagsbehandling ved konkurs m.v. for begyndere

Underviser: Lisa Julie Bärlund og Camilla Nørgaard Jepsen

Sted: Forbundshuset

Dato: 1. oktober 2020

FIU-nr. 2301-20-00-16

Det kan du forvente – Du vil få kendskab til de mest grundlæggende regler om Lønmodtagernes Garantifond (LG). Der vil tillige blive fokuseret på, hvordan man kan tilrettelægge sagsbehandlingen for at sikre, at afdelingen ikke ”forælder” sagen i relation til LG-lovgivningen.

Hvem er målgruppen – Kurset henvender sig til faglige medarbejdere i 3F, som er nybegyndere i LG-sagsbehandling.

Du vil beskæftige dig med

- Grundlaget for at opnå dækning fra LG, herunder regler om konkurs
- LG-frister og indholdet af dækningen fra LG

Ansættelsesretlige nyheder

Underviser: Linda Rudolph Greisen og Camilla Nørgaard Jepsen
Sted: 3F Fredericia
Dato: 19. oktober 2020
FIU-nr.: 2301-20-00-17

Det kan du forvente – Du vil få gennemgået nye relevante afgørelser, der typisk er truffet af de civile domstole og EU-Domstolen afsagt inden for de seneste 6 måneder før kurset. Der kan blive gennemgået afgørelser fra Afskedelsesnævnet, faglig voldgift og/eller Ligebehandlingsnævnet.

Fokus vil ligge på de ansættelsesretlige afgørelser, fremfor afgørelser afsagt inden for den kollektive arbejdsret.

Antallet af afgørelser, der bliver gennemgået, vil afhænge af, hvor mange relevante afgørelser der er blevet afsagt i månederne op til kursets afholdelse.

Hvem er målgruppen – Kurset henvender sig til faglige medarbejdere og valgte, som ønsker at få overordnet kendskab til eller genopfriske basale og vigtige fagretlige regler.

Rådgiveransvar

Underviser: Peter Sejersen og Rasmus Larsen

Dato:	24. februar 2020	3F Fredericia	FIU nr. 2301-20-00-09
	25. maj 2020	3F Aalborg	FIU nr. 2301-20-00-10
	23. november 2020	Forbundshuset	FIU nr. 2301-20-00-11

Det kan du forvente – Fagforeninger kan – ligesom alle andre rådgivere – drages til ansvar for fejlagtig rådgivning. Du får grundlæggende kendskab til, hvad rådgiveransvaret indebærer, og hvordan du bedst muligt kan sikre dig. Kurset tager udgangspunkt i, hvad der er god sagsbehandling i 3F, og i spændingsfeltet mellem medlemmets forventninger og afdelingens muligheder. Kurset fører dig gennem sagsbehandlingens faldgruber. Du får kendskab til generelle regler for sagsbehandlere.

Hvem er målgruppen – Alle sagsbehandlere indenfor ansættelsesretten og arbejdsskaderetten.

Du vil beskæftige dig med

- Rådgiveransvar
- Opstart og afslutning af sager
- Helhedsorienteret sagsbehandling
- Fuldmagt
- Indgåelse af aftaler
- Indhentning og videregivelse af oplysninger, herunder tavshedspligt
- Dokumentation

Kursusoversigt over ansættelsesretskurser

Kursusnavn	Dato	Sted	FIU-nr.
Grundlæggende ansættelsesret 1	2.-3. marts 2020	Smålandshavet	2301-20-00-03
Grundlæggende ansættelsesret 2	20.-21. april 2020	Laugesens Have	2301-20-00-04
Grundregler i det fagretlige system	11.-13. maj 2020	Smålandshavet	2301-20-00-05
LG – sagsbehandling ved konkurs m.v. for begyndere	1. oktober 2020	Forbundshuset	2301-20-00-16
Ansættelsesretlige nyheder	19. oktober 2020	3F Fredericia	2301-20-00-17
Rådgiveransvar	24. februar 2020	3F Fredericia	2301-20-00-09
	25. maj 2020	3F Aalborg	2301-20-00-10
	23. november 2020	Forbundshuset	2301-20-00-11

Juridisk Sekretariat kan tilbyde ad hoc-kurser inden for udvalgte ansættelsesretlige områder og om småsagsprocessen. Det er en forudsætning, at afdelingen/afdelingerne kan samle mindst 15 afdelingsansatte/valgte.

